

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XCIII. — Izdan in razposlan dne 28. decembra 1900.

Vsebina: Št. 220. Dopustilnica za lokalni železnici Kadaň—Vilemov in Radonice—Doupov.

220.

Dopustilnica z dne 22. decembra 1900. l.

za lokalni železnici Kadaň—Vilemov in Radonice—Doupov.

Na podstavi Najvišega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministru drju Francu Waldertu, odvetniku v Pragi, v družbi z Gustavom vitezom Hodekom Želeviškim, tvorničarjem cukra v Pětípeh in s Ferdinandom Stamm, posestnikom rudnika v Pětípeh, po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) zaprošeno dopustilo za gradnjo in obrat v nastopnem imenovanih lokomotivnih železnic, kateri bo kot lokalni železnici s pravnim tirom napraviti in to:

1. Od postaje Kadaň—Pruneřov na progi Chotutov—Cheb edino privilegovane Buštěhradske železnice v Vilemov k stiku na progo državne železnice Kašice—Radonice in

2. od postaje Radonice spredaj oznamenjene proge državne železnice v Doupov.

§. 1.

Za železnici, ki sta predmet te dopustilnice, uživajo koncesionarji v členu V. zakonaz dne 31. de-

cembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) ome njene ugodnosti.

§. 2.

Koncesionarji so dolžni, začeti gradnjo dopuščenih železnic precej po dobljenem dovolilu za njo, dokončati ju najdalje v dveh letih računaje od današnjega dne, in dodelani železnici izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njih obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodejo držali gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrše in opremijo železnici, kakor zahteva dopustilo, naj dajo koncesionarji zagotovilo, položivši 25.000 kron varščine v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdelajo dopuščeni železnici, se dodeljuje koncesionarjem pravica razlastitve po določenih določilih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarjem tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščenih železnic ravnati po vsebini te dopustilnice,

po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministrstvu za železnice, in pa po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morebiti v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izda ministrstvo za železnice.

§ 5.

Koncesionarjem se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredé delniško družbo, ki stópi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Prednostne obligacije se ne smejo izdajati.

Koncesionarjem se priznava pravica, da do zneska, ki ga določi državna uprava, izdajo prednostne delnice, ki uživajo gledé obrestovanja in razdólžbe prednost pred osnovnimi delnicami.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, predno nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz dóneskov poznejših let, se ne sme odmerjati z več nego s štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnic, vštevši nabavo vozil in pa za dotacijo glavnične rezerve, katero določi državna uprava, in se izkažejo, kakor gre, prištevši interkalarne obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravni glavnici, če privoli državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je odplačati v času dokler bo trajalo dopustilo, po razdólžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic potrebujejo odobrila državne uprave.

§ 6.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila je uporabljati tudi na deželno brambo in črno vojsko obéh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na žandarje, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in prigledne zборе.

Koncesionarji so dolžni, pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za več vojaške prevoze, dalje pristopiti k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, kateré je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakikrat veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, in pa vsakikrat veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščenih železnicah obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó še-le po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarje veljavnost tedaj, kadar se jim priznanijo uradoma.

Te dolžnosti imajo koncesionarji samo v toliko, v kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na drugotnost teh prog in na olajšila, dodeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesionarji so dolžni, oddajaje službe se ozirati v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obrana zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v §. 2 ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 9.

Obrat železnic, ki so predmet te dopustilnice, bo vodila za račun koncesionarjev država, in koncesionarji naj upravi državnih železnic povrne stroške, ki ji res nastanejo vsled tega obratovanja. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarji.

§. 10.

Koncesionarji imajo dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakokrat dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno porabo železnic za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljenih železnicah ali posameznih njih kosih.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeni železnici, ko bosta dodelani in v obrat odani, odkupiti vsak čas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se od-

bijejo čisti doneski najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če bi se železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v §. 1. tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladi ter drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladi vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donosu pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh čistih donosov.

3. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarjem kakor odškodnino za odkup železnic v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Ko bi se pak železnici odkupili pred preteklim sedmim obratnim letom ali kadar bi po določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez tam navedenega pribitka ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za počrtežno obrestovanje in razdolžbo v nabavo novcev v deželni banki kraljevine Češke s poroštvom te kraljevine vzprejetega hipotečnega zajma, in pa za štiri odstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delnične glavnice ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnic, v tem, da država prevzame, da sama mesto koncesionarjev plačuje zgoraj omenjeni hipotečni zajem ob dogovorjenih rokih dospelosti, dokler je popolnoma plačan, in da izplačuje spredaj navedeno letnino za delniško glavnico v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarjem rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

5. Državi se pridržuje pravica, da sme kadar koli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarjem, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnične, po štiri od sto na leto, diskontovane vrednosti teh plačil, računaje obresti od obresti, —

seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavka 2 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

6. Po odkupu železnic in z dnem tega odkupa pride država, ko izplača odškodnino, predpisano v št. 1 do 5, brez daljnjee odplate v bremen čisto, oziroma samo še z ne poplačanimi ostanki z odobrilom državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek teh tukaj dopuščenih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštrevši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, v kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilom državne uprave.

7. Sklep državne uprave o izvrševanju pravice državnega odkupa, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj bodisi kakor pritliklina železniškega podjetja bodisi v založbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave odkupne cene (št. 1 do 5), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

8. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

9. Koncesionarji so dolžni poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarji ne izpolnili te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja v fizično posest vzeti oznamenjene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bosta odkupljeni železnici obratovali za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pak mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnic do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

10. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 7) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarji so dolžni dati državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njih strani.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščenih železnic in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštrevši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnične narejene obratne in glavnične reserve, v obsegu, povedanem v §. 11, odstavku 6.

Ko mine to dopustilo in pa tudi, ko se odkupita železnici (§. 11), obdržé koncesionarji last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnega donosa podjetja, in pa kar bi imeli po obračunih terjati, potem tudi last tistih posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera so si koncesionarji sezidali ali pridobili sami po poobla-

stilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pritiklina železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnic in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in posebno po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesionarjev, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikor-

krat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v vélike zbere, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprostiti precej odložilo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§. 14.

Državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprednjega svara večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wittek s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Singerstrasse št. 26, tudi leta 1901. v nemškem, češkem, hrvaškem, italijanskem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1901 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 8 K.

Naročevati se je v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Singerstrasse št. 26, kjer je moči dobiti tudi posamezne letnike in posamezne kose državnega zakonika.

Naročilu pa je ob enem priložiti zanj pripadajoči znesek, ker se državni zakonik pošilja samó, če se je plačala prej naročnina zanj.

Kadar kdó kupi celo desetletje ali več desetletij državnega zakonika na enkrat, tedaj stane v nemški izdaji:

desetletje od l. 1849. vštveši do l. 1858. . . . . 50 K	desetletje od l. 1879. vštveši do l. 1888. . . . . 40 K
„ „ „ 1859. „ „ „ 1868. . . . . 24 „	„ „ „ 1889. „ „ „ 1898. . . . . 60 „
„ „ „ 1869. „ „ „ 1878. . . . . 32 „	
Vseh pet desetletij od l. 1849. vštveši do l. 1898. pa stane . . . . . 180 K	
Desetletja „ „ 1870. „ „ „ 1899. „ stanejo . . . . . 120 „	

V izdajah drugih jezikov stane:

desetletje od l. 1870. vštveši do l. 1879. . . . . 32 K	desetletje od l. 1890. vštveši do l. 1899. . . . . 60 K.
„ „ „ 1880. „ „ „ 1889. . . . . 40 „	
desetletja od l. 1870. vštveši do l. 1899. pa stanejo . . . . . 120 K.	

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za . . . . . 4 K 20 h	Letnik 1866. za . . . . . 4 K 40 h	Letnik 1883. za . . . . . 5 K — h
„ 1850. „ . . . . . 10 „ 50 „	„ 1867. „ . . . . . 4 „ — „	„ 1884. „ . . . . . 5 „ — „
„ 1851. „ . . . . . 2 „ 60 „	„ 1868. „ . . . . . 4 „ — „	„ 1885. „ . . . . . 3 „ 60 „
„ 1852. „ . . . . . 5 „ 20 „	„ 1869. „ . . . . . 6 „ — „	„ 1886. „ . . . . . 4 „ 60 „
„ 1853. „ . . . . . 6 „ 30 „	„ 1870. „ . . . . . 2 „ 80 „	„ 1887. „ . . . . . 5 „ — „
„ 1854. „ . . . . . 8 „ 40 „	„ 1871. „ . . . . . 4 „ — „	„ 1888. „ . . . . . 8 „ 40 „
„ 1855. „ . . . . . 4 „ 70 „	„ 1872. „ . . . . . 6 „ 40 „	„ 1889. „ . . . . . 6 „ — „
„ 1856. „ . . . . . 4 „ 90 „	„ 1873. „ . . . . . 6 „ 60 „	„ 1890. „ . . . . . 5 „ 40 „
„ 1857. „ . . . . . 5 „ 70 „	„ 1874. „ . . . . . 4 „ 60 „	„ 1891. „ . . . . . 6 „ — „
„ 1858. „ . . . . . 4 „ 80 „	„ 1875. „ . . . . . 4 „ — „	„ 1892. „ . . . . . 10 „ — „
„ 1859. „ . . . . . 4 „ — „	„ 1876. „ . . . . . 3 „ — „	„ 1893. „ . . . . . 6 „ — „
„ 1860. „ . . . . . 3 „ 40 „	„ 1877. „ . . . . . 2 „ — „	„ 1894. „ . . . . . 6 „ — „
„ 1861. „ . . . . . 3 „ — „	„ 1878. „ . . . . . 4 „ 60 „	„ 1895. „ . . . . . 7 „ — „
„ 1862. „ . . . . . 2 „ 80 „	„ 1879. „ . . . . . 4 „ 60 „	„ 1896. „ . . . . . 7 „ — „
„ 1863. „ . . . . . 2 „ 80 „	„ 1880. „ . . . . . 4 „ 40 „	„ 1897. „ . . . . . 15 „ — „
„ 1864. „ . . . . . 2 „ 80 „	„ 1881. „ . . . . . 4 „ 40 „	„ 1898. „ . . . . . 6 „ — „
„ 1865. „ . . . . . 4 „ — „	„ 1882. „ . . . . . 6 „ — „	„ 1899. „ . . . . . 10 „ — „

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počeniš z l. 1870. se dobivajo po tisti ceni, kakor nemška izdaja.

Prodajna cena za letnik 1900. se naznani začetkom januarja 1901. l.

NB. Tisti kosi državnega zakonika, ki naročniku celó niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tédnih naravnost pri c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg št. 16.

Kadar ta rok izteče, se bodo kosi državnega zakonika izročevali samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole, to je 2 strani, stane 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej, in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma dopolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole, to je 2 strani, stane 2 h) iz založbe c. kr. dvorne in državne tiskarnice; potemtakem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike, ter si liste urediti po tvarini.